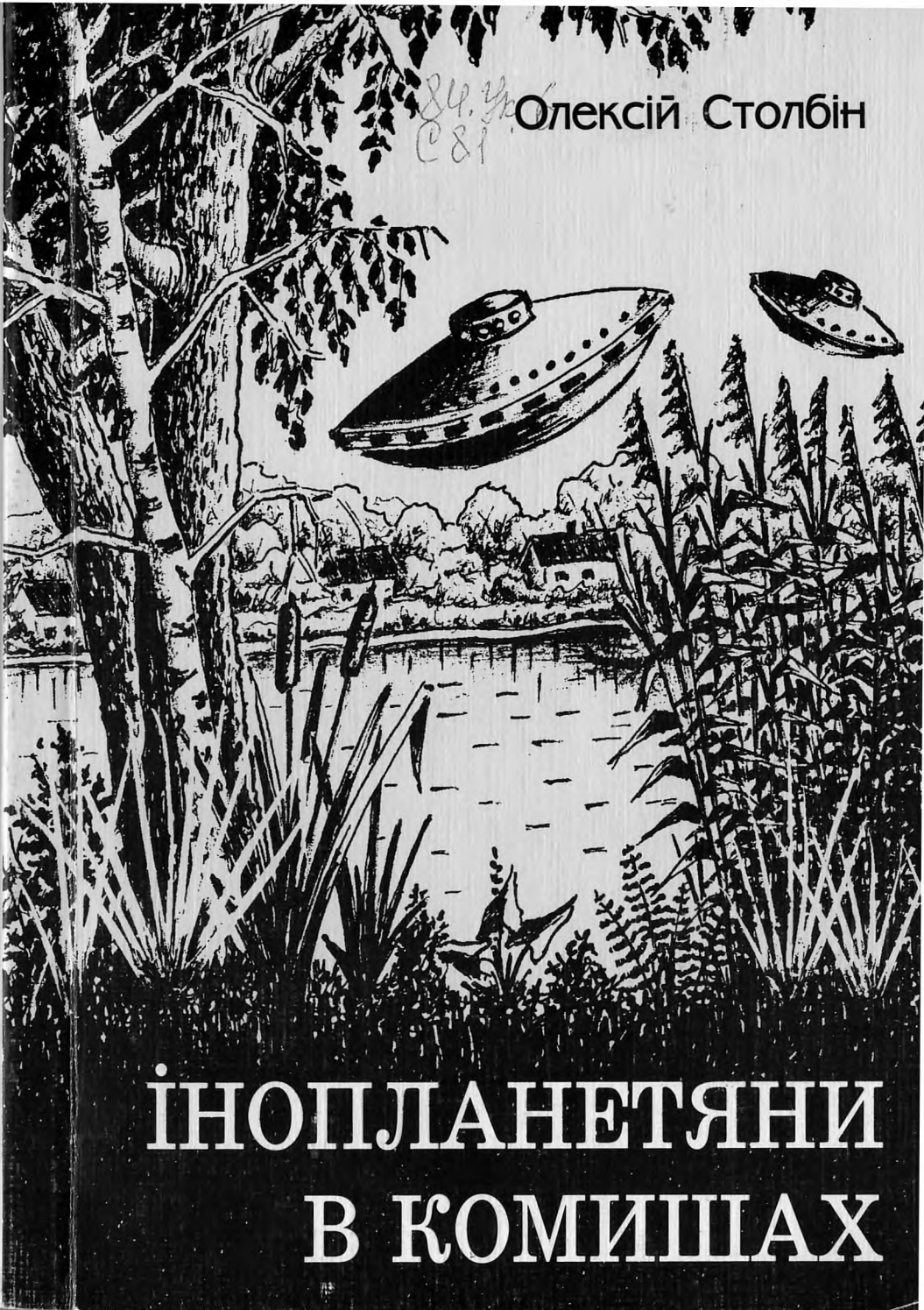

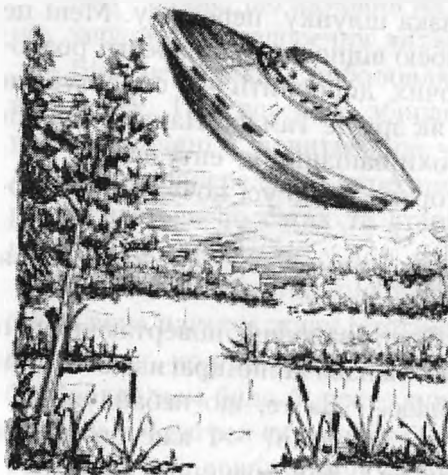
84. У.
С 81

Олексій Столбін

ІНОПЛАНЕТЯНИ В КОМИШАХ

ІНОПЛАНЕТЯНИ В КОМИШАХ

- Прошу! - показала вчителька біології на Мишка, що зняковіло тупцявся біля дверей. - Тополя в своєму репертуарі. - І вже до порушника, який усе ще чекав дозволу зайти до класу. - минулого разу ти, Тополя, гасив очерет на оболоні. Ще раніше - героїчно висліджував браконьєрів, рятував риб'ячу молодь, що буцімто залишалась у баюрах після весняної повені... А сьогодні чого запізнився? На цілих півго-

дини.

Похнюпившись, хлопець приречено мовчав. Факти - вперта річ. Хоч кортіло, дуже кортіло огризнутись: "І гасив. І висліджував. І рятував... Тільки ж ви не вірите, усе зводите на жарт, або на кпини".

- Він більше не буде, - викрикнув з місця ліпший другяка Генка Жук, що вже скучив за другом. - Це від того, що в нього надто активна громадська позиція, - гигикав зубоскал. - Від високої свідомості.

Та вчителька пропустила цю репліку баламута повз вуха.

- Ну, відповідай! - домагалась щиросердного зізнання Надія Павлівна, щоб нарешті приструнити цього злісного порушника шкільного режиму. Бо скільки можна?..

Мишко мимохить скосив погляд на Оксанку Бондар - давню цотаємну симпатію. Здається, одна вона не хихикала. Відмінники - серйозний народ. Вони самі ніколи, нехай хоч каміння з неба, не запізнюються і не розуміють, більше того, засуджують тих, хто це робить.

- Цікаво, що ти нам цього разу скажеш? - з поблажливою посмішкою продовжувала доскіпуватись учителька.

Загнаний на слизьке, Мишко інтуїтивно відчув, що далі відмовчуватись йому вже не можна. І з якої речі? Адже сьогодні в нього залізне алібі.

- Мене затримали інопланетяни, - раптом видав він на повному серйозі.

- Хто?! - округлились очі і витягнулось обличчя в Надії Павлівни. - Ану повтори!

- Іно-пла-не-тя-ни, - повторив Мишко голосніше, по складах. - Пришельці з космосу, - уточнив. - Що приземлились на нашій заплаві. Біля Комишанки.

У класі нараз запала мертва, космічна тиша. Усі були буквально ошелешені

почутим. І від кого? Від скромняги Мишка Тополі, якого брехунцем чи вигадником досі ніхто не вважав. І як вигадати таке? Інопланетяни в їхніх тихих, нічим не примітних Комишах. Неймовірно!

- Ну от! - першим обізвався Генка. - Поважна причина. Інший би на його місці... А він тільки запізнився. Всього на тридцять хвилин. Подумаєш! Хоч з такої нагоди міг би запросто не з'являтись до школи тиждень, як мінімум.

- Це вже щось нове, - нарешті отямилась і вчителька. Підвівшись, вона, не відриваючи від Мишка зачудованого погляду, обійшла його, приклала руку до чола. - Цікаво! Дуже цікаво!

Мишко знав: коли сказав "а", то хоч-не-хоч треба говорити і "б". Бо однаково від нього не відчепляться.

- Вийшов я з дому, як завжди, заздалегідь. Погодував і перелічив диких качок, що облюбували нашу сагу; турнув утришия пацанів, які збирались рибалити волочком із віконної тюлі; підправив на груші баби Оришки перехняблену шпаківню і вже минав водокачку, коли глядь... Леле! - вимовив Мишко з почуттям. Після чого зробив тривалу паузу. - На заплаву зовсім безшумно спускається отакезна, наче клас, рожева, ні, швидше, оранжева куля. Приплюснута. Схожа на спортивний диск або два стулені полумиски. З яскраво освітленими ілюмінаторами по окружності. Уявляєте? Чи, може, намалювати на дошці? - увійшовши в роль, він з готовністю зробив крок від дверей.

- Не треба, - ледве стримала його ентузіазм Надія Павлівна.

- Даремно, - протіг розчаровано Генка, якого захопила розповідь друга. - А то ще забуде деталі. Ви ж самі колись казали нам, що краще раз побачити, ніж сто разів почути. Пам'ятаєте?

- Причому світло в тих ілюмінаторах весь час мінялось і спалахувало, як у мигалці на міліцейській машині. Бачили?

Тепер навіть Оксанка, яка досі ігнорувала його, повернулася і зачудовано дивилась на Мишка отакезними очима. Наче він сам був марсіянином. А той ще з більшим натхненням продовжував:

- Випустили шасі і безшумно, плавно приземлились на них. Так плавно, що навіть жодна очеретинка довкіл не колихнулася.

- Оце техніка! - коментував Генка.

- З башти, що була зверху, як у танка, піднявся телескоп, а з боків висунулось кілька довгих телескопічних антен. Вони рухались, як щупальця гігантського спрута. Мені, скажу відверто, аж моторошно стало.

- Ще б пак! - почувось співчутливе.

- А коли НЛО спрямував у мій бік потужний фіолетового кольору промінь, моє тіло враз звела судом, кінчики пальців заіскрилися і в роті я відчув оскомину, як від кислоти баби Оришки. Тому прогавив, яким робом поміж шасі опинилися інопланетяни. Певно, там у них був люк.

- Само собою, - підтримував сусіда по парті Генка. - Як без люка? Без люка - що хата без дверей.

- Не перебивай! - шумнули на нього звідусіль.

Клас слухав і не впізнавав Мишка. Що це з ним? Він ніколи не відзначався красномовністю, а тут раптом... Говорить, паче по писаному. Достоту артист. Невже це вплив інопланетян? А що! Цілком можливо. Адже стверджують, що після контакту з такими пришельцями, гуманоїдами, у людей відбуваються помітні зміни. Дехто з них навіть стає ясновидцем чи цілителем. Отак поталанило Тополі! Не виключено, що він тепер запросто знатиме, коли, з якого предмета його викличуть, яке питання зададуть... Отож посуньтесь, відмінники!

- Згадавши, що я запізнююсь на уроки, хочу бігти, але... Стою, пробачте, бовдуром та лише лупаю очима, як кадровий двієчник біля дошки.

- Скільки їх було? - поцікавився хтось з однокласників. - Інопланетян.

- Троє. Два, мабуть, дорослих, а то пацан чи пацанка. Бо всі вони в однакових сріблястих комбінезонах, прозорих шоломах чи скафандрах, як у космонавтів. Тільки замість окулярів - щось на зразок фотооб'єктивів, що теж мигали. На спинах ранці з антенами. На грудях - щитки з різнокольоровими кнопками, лампочками, приладами. Очевидно, термометрами, барометрами, манометрами... На зріст пришельці трішечки нижчі за вас, Надіє Павлівно, але, видать, башковитіші. Бо голова в кожного - во! - показав Мишко, які великі голови в гостей з космосу. - Огледілись, дістали карту і нумо звіряти її з місцевістю. Переконавшись, що потрапили якраз туди, куди треба, за адресою, заходились збирати гербарії, буравити землю і брати проби ґрунту, потім - води, повітря... Та найцікавіше те, що вони винесли чималенький, як оцей стіл, контейнер і випустили щось чи когось у нашу річечку Комишанку. Тільки кола пішли по воді.

- Це ж треба! - уже не міг всидіти на місці емоційний Генка. - Вони дбають про нашу фауну. Ще древні говорили, що життя на нашу планету прийшло з космосу.

- Вилучивши момент, я знову роблю спробу рвонутися до

школи, та ба... Хочу крикнути, покликати когось у свідки, аби не подумали, що я прогульник, - теж не можу. Не можу і квіт. Тільки відкриваю рота, як викинута на берег рибина. Дивина, їй-богу!

- Ускочив у халепу, - співчував другу Генка. - Тут не дивина, а супердиво. Сенсація року!

Надія Павлівна демонстративно подивилась на годинник, даючи всім зрозуміти, що зараз не час для таких теревень. І вже жалкуючи, що вона сама спровокувала їх. Не чіпай лихо, коли воно спить. Та учні заремствували. Адже гуманоїди не кожен день відвідують їхні Комиші.

- Схоже було, що ці не вперше тутечки, на нашій заплаві. І їх цікавить, головним чином, в якому вона стані. Бо заклопотано чухали поти... пробачте, скафандри над калюжею, що залишилась від колись великого, глибокого і, як ви знаєте, рибного Ситникового озера. "Ай-яй-яй! - не чув, а скоріше відчував я. - Варвари!" А коли побачили самі пеньки від верб та осокорів, що колись росли вздовж річки, взагалі почали лаятись. Зовсім по-нашому.

- Невже?! - аж підскочив на парті перший лихослов у класі Генка Жук. - Як саме? Відтвори!

- Дохазяйнувались, кажуть, трясця вас у печінку!

- Пхі! - був розчарований той. - У техніці вони, звичайно, нас обігнали, а тут... Одне слово, слабаки. За таке могли б і крутіше загнути.

-Гнули і крутіше. Відкритим текстом. Особливо, коли побачили, як спотворили нашу колись квітучу заплаву меліоратори. Дай, казали, дурневі макогона, то він і вікна поб'є. Невже цим землянам невтямки?..

Нарешті терпець у Надії Павлівни урвався.

- Досить, Тополя, замовляти нам зуби! - стукнула вона спесердя долонею по столу. - Краще розкажи домашнє завдання, - раптом приземлила Мишка. - Чого мовчиш? Не знаєш? Тоді неси щоденник!

- Щоденник? - перепитав Мишко, збентежено кліпнувши очима, - Щоденник вони забрали.

- Хто це "вони"?

- Інопланетяни.

Надії Павлівни аж повітря забракло від такого зухвальства.

- Веліли показати всі книжки, зошити... - не вгавав Мишко, відчуваючи моральну підтримку всього класу. - Старий підручник історії одразу повернули. За непотрібністю. Щоб і на них туману не напускав. "Географію" теж віддали. Нам, кажуть, зверху і так усе видно. А "Зоологію" конфіскували. Правда, обіцяли повернути. Через свого постійного представника, який буцімто є десь тутечки.

Клас завирував. Оце новина! Вони живуть, ходять до школи, гуляють на заправі і навіть не здогадуються, що серед них, або десь поруч... Ні, це незбагненно! Це Тополя вже перегнув. Рибалки взагалі люблять перебільшувати. З отакусінького та зроблять отаке. Або інопланетяни шантажують. У них, мовляв, руки довгі. А тому недоумкуваті тубільці нехай не дуже... Космічний повперед все карбує, щоб потім пред'явити рахунок за сплюндровану планету. Скільки віршовку не плети, а кінець їй буде.

- Запрошували до себе, - видав нову сенсацію Мишко і подивився на Оксанку, яка при цих словах спалахнула півонією. - З дружнім візитом, або навіть назовсім.

- Невже?! - вирячив очі Генка. - Отак запросто?

- Особливо наполягало оте симпатичне дівча, яке я спочатку прийняв за пацана. Та я пообіцяв подумати. А зараз, кажу, мені треба на урок зоології. Надія Павлівна не любить, коли запізнюємось.

- Дурень! - аж сплюнув спересердя Генка. - Пропустити такий шанс. Та я б... Тим паче на халяву... А йому, бач, на урок зоології закортіло. Скучив за Надією Павлівною. Лопух!

У класі з новою силою загомоніли, зарухались, засперечались. Одні виправдовували Тополю, називали справжнім патріотом, інші засуджували. Були й такі, що не вірили жодному його слову. Наговорив міх, торбу і три оберемки. Але таких було менше. Одиниці. Надто вже впевнено тримався ще вчора сором'язливий Тополя.

- У них буцімто теж якась реформа школи. Але вони, не

будь у тім'я биті, учаться на чужих помилках, тоді як ми... Спочатку наламаємо дров, а вже потім... Тільки те й знаємо, що будуємо та перебудовуємо. Коли перш, ніж різати, треба десять разів одміряти.

- Так і сказали? - почулося від вінка. - Геть не бреші!

- Я брешу? - скипів Мишко. - Тоді хто мені бородавки вивів, га? - простіг він перед собою обидві руки. - Те дівча лише пару разів дмухнуло - і прощу! Жодної. Наче їх і не було.

Учні позіскакували з місць, аби на власні очі переконались у чудодійній силі інопланетян.

- Сядьте! - нагримала на них Надія Павлівна. - А ти, Тополя, негайно вийди з класу. Чуєш?

Та не встиг Мишко зробити і кількох кроків по коридору, як йому назустріч... директор школи. Лиха година! З вогню та в полум'я.

- Вигнали з класу, - чесно, як на духу, признався учень. - За контакт з інопланетянами, - додав на повному серйозі.

- Цікаво! - скинув брови Радій Павлович і, виваживши учня зачудованим поглядом, запросив до свого кабінету.

Там показав Мишкові на стілець біля приставного столика, узяв з його рук кашкет і сам повісив поруч зі своїм капелюхом, налив з термоса міцного чаю, поклав собі одну грудочку цукру, а йому - аж три... Після чого терпляче, не перебиваючи, вислухав "від" і "до".

- Значить, інопланетяни звуть нас самогубцями?

- Так, - підтвердив Мишко, що вже трохи оговтався в кабінеті. - І жалкують, що в свій час Африку заселили чорними, Азію - жовтими, Європу - білими... З різних галактик.

Та в цю мить Мишко раптом помітив, як під віями директора стрепенулась посмішка. Кров ударила йому в обличчя.

- Ви що, не вірите мені? - запитав він ображено.

- Звідки ти взяв? - стенив плечима директор, гасячи ту необачну посмішку. - І взагалі, яке я маю право, Мишко, не вірити тобі. Тим паче зараз, коли візити НЛО стали звичайним явищем.

Після чого він узяв зі столу загальний зошит у цератовій обкладинці, поклав його перед учнем і порадив:

- Ти все це опиши. Зрозумів? Усе до найменших подробиць. Бажано з малюнками. Домовились? І наступного понеділка принесеш мені. А зараз ходімо в клас. Інопланетяни ж, певно, не розгулюють по коридорах під час уроків. Отож!

Одразу ж по дзвонику клас дружно рвонув на заплаву. Туди, де за словами Мишка Тополі приземлився НЛО. Але інопланетян там уже не було. Розчаровані і водночас обурені, вони вже хотіли повертати назад, коли раптом:

- Осьдечки! - перший знайшов космодром Генка. - Дивіться! - показав він на чималенький з витоптаною травою круг.

- І справді! - зачудовано тупцювались учні навколо цього, наче циркулем окресленого майданчика. - А ось тутечки вони брали пробу ґрунту, - нагнулись над глибоченькою ямочкою по центру того космодрома. Усе достеменно.

- Але ходіте звідси! - злякано попередила Оксанка. - Ці місця ніби чимсь небезпечні. Принаймні так про них говорили по радіо.

Вони вже були біля школи, коли Генка зупинив Мишка і вже сам на сам, змовницьки огледівшись та притишивши голос, сказав:

- А тобі не здається, старий, що те коло залишило не НЛО, а Макогонове теля, яке тут припинали?

- Сам ти теля, - кинув йому Мишко і побіг доганяти друзів, щоб ще раз не запізнитись на урок.

